

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 206. szám.

Nagy-Várad. Vasárnap, 1913 szeptember 7.

A Regnum Marianum irodalma.

Irta gróf Majláth G. Károly erdélyi püspök.

Most, hogy a Regnum Marianum ifjúsági lapjai: a Zászlónk és a Diáknaptár, Nagyasszonyunk, a Kis Pajtás új évfolyamba lépnek s az Élet (a modern katolicizmus szépirodalmi folyóirata) is fokozott erővel fog munkába, nem mulaszthatjuk el néhány szempont kiemelését és azon ideál körvonalozását, amely ezen új vállalat szeme előtt lebeg. A katolikus irodalom a fejlődő katolikus élettel együtt nő, hiszen az irodalom az élet kivirágzása, a kettő el nem választható. A költészet mindig az eleven élet fizikai és erkölcsi erejéből szívja föl a tápláló nedveket. Az átélt, reális élet talajában dolgozik az a csodálatos, hangtalan, titkos erő, amely a talaj savaiból és nedveiből élő sejteket épít és színes szirmokat teremt. A fejlődő, modern katolicizmus föltétlenül megszüli a maga irodalmát, amely szükségképpen különbözik a más világnézetek irodalmától.

Ezt a modern katolicizmust jellemzi mindenekelőtt az erő és az öröm, amely az erő érzetéből fakad, — szemben a modern akarathétküliség pesszimizmusával. Nem szenvedheti a nyafogást, az erőtelenséget, a homályt, amely elhangol, a felhőt, amely eltakarja az ég legszebb csillagait. Ellenben szereti a napfényt, amely mocsarakat szárit és bimbókat éleszt. Kifejezti keblét izzó sugárkévéje elé és teleszívja a mezők és hegyek üde levegőjével. Jellemzi az erők kultusza, fejleszti az izmokat és a lélek

előretörő s fékező energiáit egyaránt. Sohasem mondja, hogy: nem, hanem a szuverén, világbiro akarat igényét hangsúlyozza. Fölfedezi a világ, a természet, az emberi lélek és élet szépségeit és meglátja bennük Isten szerető mosolyát.

Észreveszi az árnyékot is, de csak mint árnyékot s nem nézi azt örökös éjszakának. Ideálja a harmonikus, egészséges embertípus, akinek az esztétikájában minden szépségre van paragrafus, de amely egyszersmind imádságos könyve a véletlenségbe átolvado léleknek. Ezt az ideált szolgálja a Regnum Marianum irodalma, amikor az ellen az irodalom ellen küzd, amelyben a beteg lelkek bénasága, bátortalansága és nyomorusága szólal meg. Hinnünk kell az egészség, az öröm, az erő, a szépség és jószág diadalában.

Küzdünk a pornográfia ellen is, amely a művészet koszorujával a fején jelentkezik. Ez a naturalizmus egyik fattyuhajtása, amely most ismét kizöldült és bőven termi rikító és rossz szagu virágait.

Nincs arra szükség, hogy az ember állati megnyilatkozásait kópiázzák és a műveletlen nagyközönség alsóbb ösztöneit kamatoztassák az irodalom kóbor lovagjai. A művészi erőt nem szabad alacsony életjelenségekre pazarolni. Csak azt szabad megírni, ami emel, tisztít, nemesít, erősít, szépít s ami tiszta élvezeteknek a művészi forrása.

Ez a másik alap gondolata a Regnum Marianum irodalmának. Ezzel a tiszta és tisztítani akaró

lelkülettel szól olvasóközönségéhez novellában, regényben, társadalmi és irodalmi elmefuttatásban, költeményekben, kritikákban. S teszi ezt annak a felelősségnek a mély átérzésével, amely a komoly irodalom vállát nyomja. Működése nem üzlet, hanem nemzetnevelés. Tisztában van az irodalom pedagógiájával. S éppen ebben különbözik a modern irodalom többi irányától. A vers nemcsak ritmikus szótagok láncja és érzések megrögzítése. A novella nemcsak idegfeneszítésre való produktum, a regény nemcsak életek és jellemek szövevénye s a színház nemcsak szórakoztató és mulattató üzlet: a versben kipattanó érzés átmelegít a lelken és nyomot hagy, a regény és novella, jellemi alakítanak és hatást veszünk tőlük, a színház pedagógiájáról pedig Shaw is azt mondta, hogy amit az emberek ma a színpadon látnak, holnap azt fogják cselekedni ott. Aki tehát tollat vesz a kezébe, teljen el mélységes tisztelettel azon lelkek iránt, akikre hatással lesz, akik általa alakulnak.

A modern keresztény élet talajából mindenütt új erők forrásai fakadnak. A krisztusi idélok fénye átszövi a modern világ egész valóját. A katolikus társadalom öntudatos életet él, szellemi szükségletei támadnak, amelyeket nem elégíthet ki többé a más világnézetek irodalma.

A saját eszméit akarja megdicsőítve látni az irodalomban is, olyan drámahősöket, olyan regényhősöket kíván, akik az ő ideáit szolgálják fokozott erővel, akik által maga is nemesedik. Ezen új

SZEPESSEGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalneműek, Schroll-féle schiffonok
URI, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

**PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN
BESZEREZHETŐK**

CZILLÉR IMRE

NAGYÁRUHÁZBAN SZENT LÁSZLO-TÉR 2. SZAM.

szükségletek kielégítése a Regnum Marianum irodalmi vállalatának a feladata.

Az „Élet“ beleáll a modern élet harcába és az ideális, szép élet lovagjaként küzd a pornografia, az irodalmi individuális tulzások, a ritmikus nyafogással telt költészet, a felelősség nélküli kritika és az irodalmi kalózkodás ellen. Igen nehéz a helyzete, mert buzogányt forgat és ideálokért harcol, nem a közönséges embertípus lagymatag érzéseit kultiválja.

A „Zászlónk“ a középiskolai ifjúság szórakoztatója, oktatója, nevelő jóbarátja. Az a szeretet és tisztelet az ifjúság iránt, amely e lap minden cikkét megszüli, az „Élet“ számára nevel intelligens társadalmat. Az ifju lélek minden területét kultiválja, mélyen fölszántja és a gazdag, szép élet egész flóráját beleültetgeti. A „Diáknaptár“ a diákok kis enciklopédiája, tele tudományos cikkel, rengeteg adattal, utmutatással, szórakoztató aprósággal.

Ami a fiuknak a „Zászlónk“, az a serdülő leányoknak a „Nagyszonyunk“, amely a magyar nő ideálját akarja elevenné teremteni. Nemcsak tudását növeli olvasóinak, hanem különös gondot fordít a kedély kinevelésére és a lélek finomítására.

A „Kis Pajtás“ pedig a normalisták csemegéje. Puha, fehér, tejjel süített kalács, tele a szeretet mazsolaszőlőivel.

A Regnum Marianum irodalmi

vállalata a modern keresztény társadalom lelki szükségleteit minden vonalon kielégíti. Nemcsak irányelveket ad, hanem lelki és szellemi eledelt, amely vérszejtekké válik és tényezője lesz az életnek.

A Regnum Marianum titkárának, Izsóf Alajosnak a múlt évi titkári jelentése hüen kifejezi ezen irodalmi vállalat céljait és ambícióit. Az ő szavaival végezzük az ismertést: „Szeretem nézni a modern technikának fölényes, arányos, óriásszülötteit: a kupos új mozdonyokat, amint robogva száguldják át térségeinket és bravuros erővel röpitik tova rájuk bizott kineseinket. Szeretem elgondolni, hogy a Regnum Marianum is ilyen valami az ujkor szellemi-erkölcsi zónája alatt. Megtervezve a szorgos ész gondosságával, összekovácsolva a kemény akarat ércerejével, befűtve a lelkes szivek tüzével, ime készen áll a magyar társadalom nagy pályaudvarán, hogy a nemzet ifjúságának és a fejlődésre vágyó szépséges lelkek ezreinek szét vigye a fővárosban felhalmozódott kulturkinesek legdrágább választékát. Mi, fűtők és masinisták, akik fönt állunk a szép gépen, tudjuk, hogy minden készen van a reményteljes indulásra, csak abból az igen fontos valamiből nincs még elég, amit a publikum legkevésbé szokott észrevenni, de amit nekünk éppen a publikumtól kell várnunk és kapnunk: a kerekcsapágyaiba való olaj, — a szeretet megértő olaja.“

Bizony, ez a vállalat megérdemli, hogy a magyar társadalom színe-java köréje csoportosuljon és odavigye a szeretet megértő olaját! A lapok kiadóhivatala (Budapest, VII. Damjanich-utca 50.) kívánatra szívesen szolgál mutatványszámokkal.

O. P. E. V. I.

Telegdy József Bélben

A tenkei kerület sorsa.

Telegdy József akciója.

A tenkei választókerület népszerű képviselője a parlamenti szünetet most arra használja fel, hogy meglátogassa kerületének kézségeit. Ez a látogatás igen értékes és minden tekintetben különbözik a többi szokásos látogatásoktól, amely alkalommal a képviselők a beszámolókat szokták elmondani. Telegdy Józsefnek ugyanis egyáltalán nem volt szándékában politikai beszámolókat tartani. Őt csupán kerületének a sorsa vitte ki választói közzé.

Az ideai rendkívüli rossz időjárás, mely legjobban sujtotta a tenkei választókerület gazdaközönségét, arra indította a képviselőt, hogy személyesen tájékozódjék a károkról és ahol lehet segítségére legyen a lakosságnak.

Tegnap Bélben jelent meg Telegdy. Jövetelét a közigazgatási tisztviselőknél kívül senki sem tudta és az ő határozott kívánságára semmiféle díszes fogadtatásról nem gondoskodtak. Ennek dacára, mikor Telegdy Bélbe érkezett, ott volt az egész járás intelligenciája a választók nagy tömegével.

A megérkezett képviselőt nagy ovációban részesítették, úgy hogy a meleg fogadtatás folytán nem térhetett ki az alól, hogy néhány szóban a politikai helyzetről is megemlékezzen. Hangsúlyozta azonban, hogy jövetelének határozottan a választók gazdasági helyzete volt a célja.

A közönség nem is mulasztotta el, hogy kérésével megostromolja a népszerű képviselőt. A kerület községei küldöttségeket alakítva járult Telegdy elé és külön-külön terjesztették elő kívánságaikat. A községek ké-

VILLANYFÉNYNÉL.

Psylander. Hogy megdöbbenek a nők, mikor megtudták, hogy ennek a soha sem mosolygó, vértelen mozziszinésznek hét gyermeke van. Rettenetes! És még hozzá özvegy-asszony volt a felesége, mikor hozzáment s négy gyereket hozott magával. Borzasztó! Tehát a nagy Waldemár Psylander nem hódító, többé nincs ki fölött marakodni, át kell engedni a teret annak a titokzatos dán asszonynak.

Ezután a méltóságos köztudat meg fogja állapítani, hogy ez a Psylander nem is olyan nagy művész, egy sápadt, frakkos Góliát, egyáltalán nem érdekes, gépszerűen mozog, azért olyan meredt és szomorú, mert gondjai vannak (Istenem! hét gyerek!), de meg nem is szép. Az alakja?... Na, hát van több olyan férfi, mint ő! stb

Mi ez?... Ez kérem szépen, kérem szépen... hiszen tetszik tudni. A mi irodalmi, művészi, színházi vívőreink annyira hozzá szoktatták a közönséget, illetve inkább a

hölgyeinket a könnyelműséghez, hogy felháborodnak, ha kiderül, hogy egy déceg és ünnepezt mozziszinész nős és gyermekei (hét) vannak. A jelenlegi „nagy magyar írók“, színészek és egyéb szerelmi hősök futnak minden szoknya után; Molnár Franci külön felolvasónőt tart, aki felolvassa előtte a napi szerelmi postát. A legharagosabb szerelmi cserkész (Szász Zoltán) szédülve rogy le Psylander nagysága előtt. Neki meg a hét gyerek tetszik s a szerény, névtelen kis asszonyka, aki elrejtőzik az ura világhire mögé.

Ebből csak az következik, hogy még komikusan éretlenek vagyunk a szerelem, művészet és házasság fogalmaival szemben. Az a nagy magyar író és művész, akinek rengeteg liaisonja, sőt házasságtörési drámája van, persze nőtlen, az állat és bajszát borotválja minden nap, az ajkát talán piros carmin teszi élveteggé, kehes nótákat zeng a kávéházi fűstről és üres óráit a gőzfürdőben tölti. Hol van ide az a magasság, amelyben ez a dán színész él, tiszta levegőben, hét gyerek fiatalága sugározza körül és egy

asszony, egyetlen egy asszony mondhatja magáénak.

Hogy mégis világhire van?... Ki beszél itt világhírről? Itt kérem szerényen: itt a magyar khaoszról van szó. A magyar hölgyvilágról. Nem a dán, svéd, norvég, német hölgyvilágról, hanem magyarról. (Sőt talán nem is annyira a magyarról!) Nehogy össze tessék téveszteni. Mert ott fönt a hideg fjordok földjén, sem azon, hogy egy nagy mozziszinésznek hét gyermeke van, sem azon, hogy csak egy asszonyt szeret: nem ütköznek meg.

Milyen ragyogó, tiszta nézetei lehetnek ott az embereknek a családról, szerelemről, gyermekekről!... Éppen mint nálunk — azoknak a magyaroknak, a kik nem tegnap lettek magyarok.

Banditák. Bogdanovits Lucián szerb patriarchya eltűnt. Nyomtalanul. Bad Gast in osztrák fürdőhely, villany világít csoportjai felett, nappal a világ krémje csillog pensiói előtt, főhercegnők kocsiznak, kis komteszek

HA DROGUA, GYÓGYANYAG, KÖTSZER, SEBÉSZETI és BETEGÁPOLÁSI, GUMMI CZIKKEK, sérvkötők, mentőszekrények, illatszer, pipereszappan, kosmetikai, arc- és kézápolási, háztartási és általában más mindenféle a kozmetikába vagy drogeriába vágó cikkeit a legjobból a legjobbakat,

olcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni úgy vásároljon kizárólag

Farkas István „Apolló Drogeriajában“

Nagyvárad, RÁKÓCZI (Fő utca)-ut 7/b. Fröhlich hentes üzlet mellett.

A cimre tessék ügyelni!! Uj üzlet!!

Az ország legdus:bban felszerelt és legmodernebb drogeriája.

relmének legnagyobb része oda irányult, hogy a nyomoruságos községek megfelelő legelőhöz jussanak.

Telegdy József a küldöttségek előtt kijelentette, hogy ismeri a kerület állapotát és még mielőtt felkérték volna, már tett is lépéseket helyzetük javítása érdekében. Többek között személyesen járt gr. Széchényi Miklós megyéspüspöknél és kérte, hogy a tenkei választókerület polgársága érdekében tegyen valamit.

A megyés püspök az ő szokott jószívűségét ez alkalommal is nyilvánította és kijelentette, hogy a gazdaközönség érdekében a legnagyobb méltányossággal fog eljárni. Telegdy azon reményének adott kifejezést, hogy a gazdák helyzete a megyéspüspök humánus gondolkodása folytán igen sokat fog javulni.

A kormánynál szintén tett lépéseket Telegdy, hogy ez a nyomoruságos helyzetben lévő kerület megfelelő támogatásban részesüljön.

A Bélbe sereglett választók a kapott felvilágosítások után sokáig ünnepelték a képviselőt. Délben diszabédet rendeztek Telegdy tiszteletére. Az ebéd alkalmával több pohárköszöntő hangzott el a járás javáért dolgozókra.

Este a képviselő hazautazott Mezőtelegre.

Bezerédj államtitkár haldoklik. Karlsbadból jelentik: Bezerédj Viktor államtitkár állapota még mindig változatlanul rossz. Az államtitkár az egész éjszakát eszméletlenül töltötte és még reggel kilenc órakor sem nyerte vissza öntudatát. Az orvosok állapotát válságosnak tartják.

tenniszeznek hófehér cipőcskében, a strandon dresszek hódítanak, a hallban egy exotikus herceg olvassa a francia lapokat, vörös frakkban pincérek suhannak át a kupolás, hűs kursaal szőnyegén, minden nap az egész világ itt van, mert aki nincs itt, az levelet ír az ittlévőknek és az ittlévők mindig sokan vannak, ezer meg egy helyről jöttek ide és magasabb, fényesebb életet élnek 4-5 hónapig, annál az asztalnál esznek, ahol egy főherceg ül (mind őt figyelik, hogy hogyan eszik és majmolják.)

Az élet izgalmas, szép itt, mintha ennél nem is volna magasabb hely a tengerszín fölött, a nap is hidegebb, az érintkezés kimért, rendkívüli esemény egy pinesi kutya eltűnése és ez üvegházból, a fényfürdős parkból nyomlalanul elvész a szerb egyházfejedelem, akit megszoktunk dus ornátusban látni, aranyláncsal, pásztorbottal rengő szakállal és el sem tudtuk képzelni, hogy ezt az embert testi veszedelem fenyegetse

El sem tudjuk képzelni, mert régen volt, amikor a nyolevanéves Frater György magyar bibornokot leszurta az olasz Palla-

Közgazdasági életünk 1912-ben.

A kereskedelmi és iparkamara évi jelentése.

Közgazdasági életünknek kétségtelenül legkiválóbb szervei a kereskedelmi és iparkamarák. Ide futnak össze mindazok a szájak, amelyek iparunkat, kereskedelmünket érintik, hogy azok az évi jelentések, amelyeket a hazai kamarák kiadnak, hű tükrét nyújtják az ország egész közgazdaságának.

Most jelent meg a nagyváradai kamara jelentése Biharmegye és Nagyvárad 1912. évi közgazdasági viszonyairól.

A nagy gonddal, széleskörű szaktudással összeállított könyvecske bár elég szomorú adatot tár elénk, de sajnos, mindvégig igazi képét nyújtja egy sanyaru esztendő minden bajának, nyomoruságának.

Csak így szakszerűen csoportosítva, a szakember szemüvegén át elibünk állítva látjuk egész nagyságában, hogy milyen szomorú időket, nehéz viszonyokat éltünk át 1912-ben.

Közgazdasági életünknek alig van egyetlen ágazata, amely valamivel kezezőbb szint mutatna s legalább halvány reményt nyujtana a jövőre nézve. Az általános gazdasági pangás és rossz pénzügyi helyzet rányomta bélyegét mindenre.

Részletesen, statisztikai adatokkal támogatva, foglalkozik a jelentés a mezőgazdasággal, állattenyésztéssel, de főleg a kereskedelem és iparral, amelynek minden ágára részletesen terjeszkedik ki.

A szakmunkának is beillő kamarai jelentésnek érdekes bevezető általános részét a következőkben adjuk:

vicini, vagy amikor Zrinyi Miklóst, a főurat, sűrű rengetegben elejtette egy vadkan. Bogdanovits patriarcha ödöngött a hegyek közt, kék szakadékok szélén járt és találkozhatott a középkori condottierek vörös csapatával, akik garmadába gyűjtik a kincset barlangok ölén, vezért választanak, háborút viselnek a csendőrökkel.

A távoli országok olvasói Rinaldo Rinaldini gondolkodnak és aztán a balkáni háborúra.

Olyan balkáni ize van a magyarországi szerb egyházfő eltűnésének; egész balkáni regéket fűznek hozzá, amelyek olvasásánál eszébe jut az embernek: ha ez az eset Magyarországon történt volna, hogy ránk olvasná most minden osztrák lap a Balkánt! De hát a „művelt“ Ausztriában tünt el a patriarcha, titokzatosan, úgy, hogy a híres osztrák bürokrácia, csendőrség, rendőrség négy napig a füle botját sem mozgatta utána — úgy látszik, a Balkán ebben az esetben Belgrádnál végződik, de Bad-Gasteinban, az osztrák Bezirkerek, zsandárok és más pontos közigazgatási hatalmasságok közt újra kezdődött. . . . (p. j.)

Sajnálatos szomorú valósággá vált az 1912. évben az a borús sejtés, mely az előző év végén aggodalommal felhőzte be a jövő reményességét.

A pénz- és hitelviszonyok konstans romlása, a külpolitikai helyzetnek fokozódó rosszabbodása, mely az év őszén a Balkán háborúk borzalmaiban és az egész Európa, de leginkább Ausztria-Magyarország gazdasági életének majdnem teljes elbénítésében jutott kifejezésre, a belpolitikai zűrzavar, az általánosan kielégítőnek nem tekinthető termés eredmények oly állapotba sodorták hazánk gazdasági életét, mely az agonizálás tünetei közt való vergődés szomorú képét mutatta.

Ily viszonyok közt a reménytelenség és a rezignáció uralta a lelkeket, mely a kereső társadalom kétségbeesésig fokozódott akkor, a midőn a magántőke rohamos visszavonás folytán és a fő- és székvárosi nagybankoknak érthetetlen és nem csak a nálunk érdekelt magáncégekkel, hanem a vidéki pénzügyekkel szemben is tanúsított, eléggé nem kárhözvethető fojtogató rendszere miatt, a vidéki pénzügyek kénytelenek voltak nem csak rég nem tapasztalt magasú kamatokat szedni, hanem ami még károsabb volt, oly mérvű hitelmegvonásokat eszközölni, melyek nem egy, különben virágzó vállalatnak romlására, sőt megsemmisülésére is vezetett.

Az üzletelenség és pénz drágasága mellett érthetetlenül az általános drágaság továbbra is érezhető volt. Az élelmickek körében, talán a háború szükségleteinek okából, még egy-egy cikknél fokozódott is. Elképzelhető ilyen körülmények között a helyzete a kereset nélkül maradt kereső középosztály és a munka nélkül maradt munkás elem vergődésének, mely utóbbinak helyzetét még szomorubbá tette a háborús állapotok miatt beállott burkolt mozgósítás, minek folytán az éhező családok száma kerületünkben is mint országszerte, szaporodott.

A kereső középosztály iparos és kereskedő eleme érezte mégis leginkább a múlt év csapásait; a kereskedőnél ez a helyzet az egyre sűrűbben jelentkező fizetésképtelenségek és csődökben; az iparosoknál pedig a majdnem teljes munkanélküliségben jutott kifejezésre.

Lehet-e ily viszonyok között csudálkozni azon, hogy a lefolyt évben nem csak hogy ipari fejlődésről nem számolhatunk be, hanem válságba jutott egyes iparüzemek szomorú helyzetére kell utalnunk.

Az előző évben igen sok iparágnál tapasztalt élénkebb tevékenység és a kereskedelmi vállalatok jelentékenyen emelkedő forgalma lassan-lassan jelentésűsünk évében elsorvad és ez a processzus annál gyorsabban ment végbe, mivel az 1907. év rossz viszonyainak tanulsága nélkül fogadták iparosok és kereskedők az újból jelentkező jobb pénz- és hitelviszonyokat és az előző 1910. év végén jelentkezett feszültséget csak átmenetinek tekintvén, kellő körültekintés nélkül sodortatták magukat az előző lendület hajtó erejétől.

Hazai viszonyaink és különösen talán ennek keretében kamarai kerületünkben is az építőipar az, melynek mindenkor helyzete a legtöbb iparág sorsára elhatározó befolyással van. Ebből érhető aztán meg az 1912. évi elszomorító ipari helyzetünk, mert az előzőleg nagy lendületű építő ipari és vele kapcsolatos telekspekuláció megtorpanása egyszerre végzettszerű helyzetet terem-

ZENKER

modern fényképész műterme

Helyi és vidéki telefon 12-26. Szent János-u. 72.

Finom kidolgozású levelezőlapok 6 drb 1 K 40 f.

Fényképeket 50 %-kal olcsóbban készítem mint

bármelyik fényképész Nagyváradon. A menasz-

szonyi felvételek kedvezményes áron készülnek.

Tisztelt megrendelőim 6 db fénykép után 3 leve-

lező lapot ajándékba kapnak. DAM :-:

A választás pedig lehetséges, hogy csak a rendes tisztújító közgyűlés alkalmával megy végbe. Ha esetleg a tisztújítás valami ok miatt elmaradna, az esetben már a decemberi közgyűlésen betöltik a margitai főbírói helyet.

Munkát a kisiparosoknak.

A tűzérlaktanya építésénél.

Deputáció a polgármesternél.

A honvédtűzérlaktanya építésére megtartott árlejtés eredményéről már részletesen tájékoztattuk olvasóinkat, s rámutatunk, hogy mily nagyfontosságú ennek a kérdésnek az eldöntése különösen Nagyvárad város iparos közönségére és munkáviszonyaira.

Közel két év óta az általános közgazdasági válság a legnagyobb súlyjal a kézműiparosságra nehezedett; az általános munkanélküliség a legtöbb műhelyt kiürítette; a szerszámok a falakon függnek, a munkások téltelenségre vannak kárhóztatva.

Éppn ebben a nehéz időben kedvező alkalom volna, hogy iparosaink, s ezek között természetesen kisiparosaink is munkához jussanak.

Erre meg van a mód és alkalom, mert iparosaink tömörültek s az egyes szakmákra olyan ajánlatokat adtak be, amelyek a legkomolyabb figyelemre érdemesek, mert a város érdeke is azt parancsolja, hogy a pályázó kisiparosokat, a város adófizető polgárait ne zárják ki, hanem munkához juttassák.

A lakatos iparosok szakosztályának tagjai szintén pályáztak a lakatos ipar körébe tartozó munkákra s ajánlatuknál csak az összmunkára pályázó Inceze-cég ajánlata olcsóbb látszólag.

A szakosztály képviselőjében Tátray Sándor, Grünwald Jenő és Szántó Dezső tekintélyes iparosok tegnap felkérték dr. Moskovits József kamarai elnököt, hogy a szakosztály ajánlatának érdekében interveniáljon a polgármesternél.

Ezután dr. Moskovits József kamarai elnök vezetése alatt megjelentek Rimler Károly polgármesternél, ahol Moskovits József dr. kifejtette, hogy különösen a mai viszonyok mellett mennyire szükséges és helyénvaló, hogy a tűzérlaktanya munkálatánál a helyi iparosok munkát találjanak.

A küldöttség egyben átnyújtotta a polgármesternék a vasiparos szakosztály terjedelmes memorandumát, amelyben rámutatnak, hogy ajánlatuknál csak látszólag előnyösebb az Inceze-cég ajánlata, erre nézve egyes tételeket hoznak fel. Így az öntött vasárakra valószínűleg azért adott be a cég oly hallatlanul olcsó árat, mert arra számítnak, hogy azok egyáltalán nem is fognak készülni; s ez a tétel maga 5185 koronával javítja a cég ajánlatát; erre például hozzák fel a csendőriskola építésénél a vaskerítés

nagy részének elmaradását. A padlástérben levő szellőztető csövekre azt mondják, hogy azért olcsóbb az Inceze-cég ajánlata 5000 koronával, mert az asbest-burkolatot bizonyára nem számította az Inceze-cég. Ajánlatuk reális voltát bizonyítják továbbá a vasfedélszerkezetre beadott legolcsóbb ajánlatukkal s így ezen munkát kéri részükre kiadni. A kerítés-munkáknál is csak látszólag olcsóbb az Inceze-cégnek az ajánlata, ezért ha a tömör téglá kerítést az Inceze-céggel készíttetik, a vasrác kerítést pedig velük készíttesse a város s ez esetben 6000 koronát takarít meg ennél is a város. A kályháknál 800 koronával drágábbak, mint egy idegen cég, de itt tekintse azt a város, hogy helybeli iparosok helybeli munkásokkal készíttetik a munkát. Hivatkoznak a közszállítási szabályrendeletre, amely szintén az ő részükre biztosítja a munkát. Azért kéri a munkálatokat közvetlenül a várostól, mert ha az Inceze-cég kapja a munkát, nincs semmi biztosíték arra, hogy a munkákat valóban nagyváradi iparosokkal készítteti a cég, mint erre példákat hoznak fel az Apollónál. Ha ezen munkától elesnek, a téli munkahiány alatt a családos munkások ismét a város segélyére lesznek szorulva s újól még több mint 15.000 koronával kell őket a városnak segélyezni. Kéri, hogy

ajánlatukat a tanács pártolólág terjeszse a törvényhatóság elé.

Rimler Károly polgármester megígérte a küldöttségnek, hogy minden lehető elkövet, hogy az iparosok kérelme, a város érdekének megóvása mellett méltányos elintézet nyerjen.

Tudvalevőleg az asztalos iparosok alkalmi szövetkezete szintén pályázott az asztalosmunkákra. Ajánlatuk olcsóbb az Inceze-cég ajánlatánál; de a Rimanóczy-cég ajánlata a legelőnyösebb, de csak a parkettmunkák révén.

Itt tehát meg lehetne oldani úgy a kérdést, hogy a parkettmunkákat a Rimanóczy-cégnek adnák, a szoroson vett asztalos munkát pedig az alkalmi szövetkezet nyerné el, mely esetben 21 asztalos iparos jutna munkához és a város is előnyösebb helyzetbe jutna.

Mint értesülünk, az asztalos iparosok szövetkezete szintén felkeresi kérelmével a város polgármesterét.

A hegyköztóteleki templomot kirabolták.

— Feltörték a szent sirt is. — Izgalmas hajsza a betörők után. —

A lelketlen elvetemült emberek szeptember 5-én éjszaka betörték a hegyköztóteleki róm. kath. templomba és kirabolták a perselyeket, sőt a szent sirt is feltörték. Most a csendőrség erélyesen nyomoz a tettesek után, akik valószínűleg a község határában csatangoló kőboreigányok közül valók.

A község.

Hegyköztótelek a szalárdi járáshoz tartozik. Mindössze 554 lélek lakik a községben, akik csöndes, istenfélő emberek. Egyike azoknak a helyeknek, ahol a koresmáros nem szerzett még házat és földet a parasztoktól. Ezek az emberek nem isznak, józan, munkás életet folytatnak.

Rajongásig szeretik Vagaszky Gyula plébánost, aki szintén odaadó szeretettel eltelve, igazi lelkipásztor, tanácsadója híveinek.

Epen azért, mert eddig semmiféle gazság nem zavarta meg a község békés életét, óriási felháborodást keltett a templomrablás. Futótüzként terjedt el a községben, hogy

feltörték az Isten házat.

Vagaszky Gyula plébános nyomban a helyszíntre sietett. Mikor látta, hogy a sekrestye ablakának vasrostélya ki van feszítve, az esetről azonnal jelentést tett a csendőrségnek.

A szalárdi járási csendőrmester kezdte meg a nyomozást. Mozgósította a környékre a csendőröket, ő maga pedig kiszállt a helyszínre, ahol a következőket állapította meg:

A betörők szombat hajnalán, körülbelül 4 óra tájban járhattak a templomban. A templom melletti fűvön t. i. még élesen látszott

a betörők lábnyoma. A sekrestye ablakán levő vasrác két rudját kifeszítették és ezen részen csusztak be a sekrestyébe. Itt feltörték a szt. Antal perselyt és az előző napokon összegyűlt összeget cirka négy koronát kiszedték. Azután mentek csak be a templomba.

A templomban is feltörték az összes perselyeket. Azonban nem elégedtek meg a talált pénzzel. Nekiestek a szent sirt. Szentsegtelen kezekkel kiszórták a Jézus sirjából a virágokat, a kis selyem vánkost és mindent, ami a hívők előtt szent, ami csöndes áhitattal tölti el a lelket.

A plébános, a csendőrök és a betódult hivek megilletődve állottak a sir előtt. Igaz, hogy semmi drágán értékesíthetőt nem találtak, azonban maga a tény, hogy az emberi gyarlóság és vakság már a templomot sem kiméli, teszi ezt az esetet megdöbbentővé.

A helyszíni szemle után megkezdtek a csendőrök a nyomozást. Gyanu csak a kőbor cigányokra eshetik, mert a község lakói jámbor, Istent tisztelő emberek. Mindjárt a nyomozás elején elfogtak két cigány legényt, akik futni kezdtek, mikor a csendőröket meglátták.

A csendőrök azonban elfogták őket, de alibit bizonyítottak. Azért menekültek a csendőrök elől, mert megelőző nap döglött csirkét ástak fel és félték, hogy ebben a kolerás időben megbüntetik érte őket. A csendőrök aztán elengedték.

A nyomozás lázasan folyik a lelketlen gazemberek ellen.

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kőtszer gyárában (Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. Telefon 419.

Az eltűnt pátriárka.

Teljesen nyoma veszett.

Bogdanovics Lucián szerb pátriárka rejtelmes eltűnésének a titkát mára sem sikerült megoldani. Sőt még csak megközelíteni sem sikerült azt a fájdalmas izgalmas kérdést: mi történt a német fürdőhelyen a magyarországi görög keleti szerb egyház legfőbb méltóságával, aki olyan tökéletes pap volt és olyan véghetetlenül vonzó, szeretetreméltó és becsülést érdemlő ember.

Sem Gasteinban, sem Bécsben, sem egyebütt nem tudnak semmi pozitívumot. Mindenütt ugyanazt mondják, nagy megdöbbenéssel, de már rezignáltan, reménytelenül — a pátriárka eltűnt, nyoma veszett, hétfőn este látták utoljára és azóta — ninesen.

Hétfő óta nem tud róla senki. Es — sajnos — amit bizonyossággként várhatunk, az a legszomorubb, a legvégzetesebb. A boldogtalan főpapot élve már aligha fogják viszontlátni.

Politikai gyilkosság?

A föltevés között nem lehetetlen az sem, hogy a pátriárka politikai gyilkosságnak esett áldozatul. Könnyen akadhatott egy rajongó szerb ifju, aki a vak fanatizmusában megölte a főpapot.

A rokonság Gasteinban.

Bogdanovics Milos dr egyetemi tanársegéd, az eltűnt pátriárka unokaöccse és Vaszilievics Emil dr ügyvéd, Bogdanovicsék sógora. — akik tegnap délután indultak Bu-

dapestől — ma délelőtt Gasteinba érkeztek. A rokonok azonnal intézkedtek, hogy minél alaposabb kutatás induljon meg az eltűnt pátriárka után. Itt már egyáltalában nem remélik, hogy az eltűnt főpap élve előkerüljön s mindenki abban a meggyőződésben van, hogy csak holttestére akadnak rá valamelyik hegyszakadékban.

A magyar kormány kiküldöttje, Joannovics miniszteri tanácsos tegnap reggel utazott el Bad-Gasteinba, hogy az eltűnés körülményeiről s a nyomozás sorsáról jelentést küldjön.

Kutat a bécsi rendőrség.

Bécsből jelentik: A gasteini hatóság táviratára a bécsi rendőrség tegnap este a titkosrendőrök négy legügyesebb tagját küldte Bad-Gasteinba. Itt a folyton sűrűsödő eltűnési esetek azt a benyomást keltik, hogy egy világfürdőkre szervezett fosztogató bandával kell megvívnia a rendőrségnek a küzdelmet. Valamennyi eltűnési eset között az idevaló rendőrség összefüggést lát.

Karlócán.

Karlóca, szept. 6. Bogdanovics pátriárka hollétéről ide semmi pozitív hír nem érkezett. Csak azt tudják, hogy Bogdanovics pátriárkának szándéka volt a békekonferenciára Hágába utazni.

A pátriárka eltűnésével kapcsolatban az első kérdezősködés Gasteinból érkezett az itteni városi hatósághoz. Erre azután értesítették az illetékes állami hatóságokat, a kik a további lépéseket megtették. Nikolics püspök ideérkezett és Szevics püspökkel tanácskozást tartott, a melyen megbeszélték a minden eshetőségre teendő intézkedéseket.

is fel fognak terjeszteni magasabb elismerésre.

A feltartóztatott vonatot visszatoltatták Királyhágóra és ott tartották, míg felszabadtották a pályát. A nagy földesuszamlás következtében a pálya erősen megrongálódott. A sinekre zuhant sziklatömböt és a földet a közelben dolgozó pályamunkások hányták el és délután 5 órára szabaddá tették a pályát.

HUMOR.

FOGORVOSNÁL.

— De aki teteje van az urnak! Hiszen egy egészséges fogamat huzta ki!

— Nem baj. Előbb-utóbb az is megromlott volna.

*

A MAI CSELEDEK.

— Mondd csak Zsuzsi, meg vagy elégedve a helyeddel?

— Még nem mondhatok semmit. Egyelőre elég udvarias hozzám a nagysága, de hát tudod, új seprő jól seper.

*

JÓ VÉDELEM.

Az ügyvéd hevesen védi kliensét, aki főnökétől tekintélyes összeget sikkasztott, a pérzt pedig lövösenyen eljátszotta.

— Mert, tekintetes királyi törvényszék, nehéz ellentállani a kirérésnek. Előbb egy kis összeg, abban a reményben, hogy majd sikerül visszapótolni, aztán újabb, megint újabb összeg — aki ezen a lejtőn megindult, nem lehet azt visszatartóztatni.

Az ügyész közbeszól:

— Kénytelenek vagyunk tehát letartóztatni.

*

IGAZSÁGOK AZ ASSZONYRÓL.

Három dolog van, amihez az asszony hasonlítson is, de ne is hasonlítson.

Legyen olyan, mint a csiga, mely híven őrzi a hátát; de ne legyen olyan, mint a csiga, mely mindenét a hátára rakja.

Legyen olyan, mint a visszhang, mely csak akkor felel, ha kérdezik; de ne legyen mindig övé az utolsó szó, mint a visszhangnál.

Legyen olyan, mint a toronyóra, mely mindent szabályoz pontosságával; de ne legyen olyan, mint a toronyóra, melynek hangját az egész város meghallja.

Veszélyben volt a kolozsvári gyorsvonat.

— Elhárított veszedelem. — Nagy sziklaomlás Rév alatt —

Tegnap délután nagy katasztrófától mentette meg egy vasúti pályaór a Kolozsvár felől robogó gyorsvonatot. A veszélyben forgott vonatnak délután 4 órára kellett volna Nagyváradra érkeznie, azonban még 5 órákor nem jött be. Az egész városban az a hír volt elterjedve, hogy szerencsétlenség érte a vonatot és innen származik a késés. Végre 6 órákor befutott a gyorsvonat. Szerencsére az utasoknak semmi bajuk sem volt, így a felizgatott kedélyek lecsillapultak.

A gyorsvonat Kolozsvárról a pontos időben indult el Nagyvárad felé. Délután fél 3 órákor Királyhágóról minden különösebb utasítás nélkül boesátották ki az 509-es számú gyorsvonatot.

A révi 35 számú órházig akadálytalanul jutott el a vonat. És itt következett az ut legkritikusabb része. Egyik oldalon a meredek szikla falak, másik oldalon a Körözs medre van úgy, hogy egy kisiklás esetén borzalmas katasztrófa következhetik be.

Már a 35-ös órházat is maga mögött hagyta a robogó vonat, mikor a pályán kétségbeesve futott a vonattal szembe Szőke

Márton vasúti ór. Kezébe vészesen lobogtatta a kis jelző piros zászlót.

A gyorsvonat vezetője, mikor az őrt észrevette, nyomban jelt adott a megállásra. Pár métert még haladt a vonat, aztán nyílt pályán megállott. Az utasok rémülten ugrottak ki a kocsikból és siettek a megállás okát megtudni. Ekkor derült ki, hogy a vonat előtt a sinpáron hatalmas szikla tömb és földrakás fekszik, melybe a robogó gép pár pillanat múlva bele vitte volna a vonatot és akkor ki tudja mily szerencsétlenség következik be. Szerencsére Szőke Márton még idejében észrevette az akadályt és megtudta állítani a vonatot.

A szikla és föld a magasból zuhant a sinekre, a nagy esőzések következtében. A zuhanás 8 perccel a vonat megállása előtt történt. Ha tehát 8 perccel hamarabb érkezik oda a gyorsvonat, az egész omladék a vonatra zuhan.

A vonat utasai a derék pályáort, részére, aki ily lelkiismeretesen teljesítette kötelességét és egy katasztrófától mentette meg őket, nyomban gyűjtést rendeztek. Minden utas adakozott az ór részére, akit még külön

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA
SPECIALISTÁJA

DAJKOVITS
Nagyvárad. Sas-palota.

Szülők figyelmébe!

Legjobb gyermek cipők
teljes fiu kelengyék legolcsóbban

REICHARD áruháza

régnél kaphatók.

Elsüllyedt szőlőskert.

Értékes agyag került felszínre

A nagy esőzések folytán az élesdi járás talaja oly nagy változásokon ment keresztül, hogy egyes helyekre alig lehet ráismerni. Az élesdi járás hegyeinek egyrésztől már korábban megállapították, hogy értékes anyagokat tartalmaznak. Ezek az anyagrégegek most annyira átáztak, hogy a rajta lévő föld sulya alatt megmozdultak és megváltoztatták a felület felszínét. Így történt ez most Élesd szomszédságában a dombroviceai dombon is.

Az élesdi szanatorium irányában a dombroviceai domb egyik oldalán van Richter Károlyné birtokosnéak mintegy 30 hold területű szőlője. Csütörtökön nagy jégverés volt a vidéken és sokat szenvedett Richterné szőlője is.

A jégeső után a tulajdonosú kiment a szőlőbe és ott nagy megdöbbenéssel konstata, hogy nemcsak a jég pusztította a termést, de mintegy másfél hold területű szőlője egy méter mélyen elsüllyedt. A sülyedésről az egész Élesd beszélt, de különösebb jelentőséget egyáltalán nem tulajdonítottak a dolognak.

A jégverésről jelentést tett Richterné egy jégkárbiztosító társulatnak, ahonnan báró Barthodeszky József szállott ki a kárösszegének megállapítása végett. Barthodeszky, mikor megpillantotta a szőlőt, egészen meglepődött a sülyedés felett. A sülyedés szélén ugyanis igen szép fehér agyag világlott ki a fekete földből. Az előtűnt agyagot a szobrászok szokták használni. Lehetséges, hogy porcellán gyártásra is alkalmas volna az agyag.

Eddig még Richterné egyáltalán nem tett lépéseket a feltűnt agyag tanulmányozása érdekében, pedig kár volna parlagon hevertetni a szőlő alatt rejlő, ki tudja milyen értékű agyagot. Barthodeszky báró távozásakor ezt mondta:

— Lehetséges, hogy Richterné nagyon szerencsés lesz a szőlője elsüllyedése által, csak nem kellene veszni hagyni.

Földsülyedéseket az egész járás területén tapasztaltak. Sok helyütt meszes anyagok kerültek felszínre. Érdekes, hogy a dombroviceai sülyedés közelében már egy részvénytársaságnak kutatási joga van, de szénre. A szén hasonlóképen került napfényre, mint most a fehér agyag. A kutatást azonban nem tudták megkezdeni, mert a föld tulajdonosai a részvénytársasággal perbe került a földek miatt.

* Demeczky Mihály kinevezése.

A király dr Demeczky Mihály m. kir. udv. tanácsos, tud. egyetemi nyilvános rendes tanárt, jelenlegi minőségében és szolgálatában az ötödik fizetési osztályba nevezte ki.

..HIREK

* **Kettős ünnep.** Ma, vasárnap és holnap hétfőn ünnepet ül a katolikus világ. A mai napot, szeptember 1-ső vasárnapját az őrangyalok tiszteletére szenteli a katolikus egyház, holnap, hétfőn pedig a Boldogságos Szűz Mária születésének ünnepét üljük, mely napot Kisasszony napjának is neveznek. Mindkét napon a templomokban ünnepélyes szent misék és szentbeszéd lesznek. Kisasszony napján Szentjobbon és Rézbányán buesu lesz. — A kettős ünnep miatt lapunk legközebbi száma szerdán jelenik meg.

* **Veni Sancte a papnövelében.** Holnap, Kisasszony napján lesz az évmegnyitó ünnepély a nagyváradi róm. kath. theológián. A püspöki székesegyházban reggel 9 órakor lesz a Veni Sancte és az ünnepélyes szent mise, amelyet dr Belopotoczky Kálmán v. b. t. t. nagyprépost, ny. tábori püspök, lyceumi prédirektor fog tartani.

* **Az igazságügyi tisztviselők vándorgyűlése.** Az „Igazságügyi Kezelő Tisztviselők Országos Egyesülete” ma, vasárnap, szeptember hó 7-én délelőtt 11 órakor első vándorgyűlést tartja a királyi törvényszék I-ső emeleti esküdtzéki termében. A budapesti kiküldöttek tiszteletére a helybeli bírósági tisztviselők tegnap este ismerkedési estélyt tartottak a Pannonia külön éttermében. A budapesti kiküldöttek innen Gyulára mennek, ahol 8-án szintén gyűléseznek.

* **XII. Országos Katolikus Nagygyűlés.** Az Országos Katolikus Szövetség 1913. november hó 9, 10 és 11. napjain rendezi a XII. Országos Katolikus Nagygyűlést. Amennyiben a szakosztályokban egyesületek, intézmények, vagy egyesek előadást tartani és javaslatot előterjeszteni szándékoznak, ezt a javaslat szövegének egyidejű be- küldése mellett október hó 1-ig kell a szövetségnek (IV. Ferenciek-tere 7. III. lépcső, I. 8.) betérjeszteniök, hogy azok még kellő időben a nagygyűlést előkészítő bizottságnak tárgyalása alá kerülhessenek. — A XII. Országos Katolikus Nagygyűlés keretében az előkészítő bizottság határozata szerint ismét három szakosztály fog működni: a hitbuzgalmi és karitatív szakosztály elnökei: gróf Mailáth G. Károly erdélyi püspök és Zsembery István dr tb. főügyész, az Országos Katolikus Szövetség ügyvivő alelnöke, a közművelődési szakosztály elnökei: Várady L. Árpád dr győri püspök és Concha Győző főrendiházi tag, egyetemi tanár, a szociális szakosztály elnökei: Glattfelder Gyula dr esanádi püspök és Zlinszky János dr tb. főügyész.

* **Oltáregyesületi ájtatosság.** Ma, vasárnap az Oltáregyesület a Szent László templomban tartja szokásos ájtatosságát. Reggel 7 órakor szent mise, szentesség kitétel, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szent mise és szent beszéd, este 7 órakor litánia, szent beszéd és a szentségbetétel lesz.

* **Egy földbirtokos tragikus halála.** Tragikus módon lelta halálát tegnap délután Kovács József mezőtelegdi földbirtokos. Mezőtelegdről Cékére ment át, ahol a birtokán folyó munkákat akarta megtekinteni. Cékén hirtelen rosszul lett és meg halt. Az orvosi vizsgálat szívshühüést állapított meg. Kovács József halála mély részvétet keltett Nagyváradon is, ahol széleskörű ismeretsége volt. Néhány évvel ezelőtt Rechl Henrik mérnökkel Nagyváradon villamos felszerelési vállalatot is tartott fenn. Életében igen sok jót tett mindenkivel. Aki csak hozzáfordult, mindenkinek teljesítette kérését, ami vagyonának nagy részét fel is emésztette. Az elhunyt temetése hétfőn lesz.

* **Eljegyzés.** Pelles Sándor vármegyei tisztviselő tegnap este tartotta eljegyzését Bancsik Esztikével.

* **Betiltott bucsu.** A nyiregyházi alispán tegnap táviratilag értesítette Rimler Károly polgármestert, hogy a máriapócsi bucsut a kolerára való tekintettel betiltotta. Itt említjük meg, hogy tegnap Vaskóhira érkezett egy Cigány Péter nevű ember, aki Kis-szolván solerától fertőzött helyen dolgozott. Cigányt a megérkezés után azonnal elkülönítették és megfigyelés alá vették. A vasúti kocsit azonnal dezinficiálták.

* **Betörők a bályoki állomáson.** Tegnap éjjel a bályoki vasúti állomáson betörést akartak elkövetni a környékbeli cigányok. Éjjel az állomás pénztárának ajtaját kezdték fessegetni s már majd betörték az ajtót, mikor a szomszédos szobában alvó tisztviselő a gyanus zajra felébredt és kijött. A betörők erre futásnak eredtek. A csendőrség még a délután folyamán elfogta a tetteseket Lázár György, Piezi György és Piezi Mihály szoldobágyi cigányok személyében.

* **A római jog tanára Kassán.** A király dr Rátvay Géza egri jogliceumi nyilvános rendes, tudomány egyetemi magántanárt a kassai állami jogakadémiához a római jog tanszékére nyilvános rendes tanárrá nevezte ki.

* **Áthelyezett segédlelkészek.** Gróf Széchényi Miklós megyéspüspök Fontos János endródi segédlelkészt Gyulára, Mor-davszky József csabai segédlelkészt pedig Endródre helyezte át.

* **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk tegnap reggel Steintz Ferencné hosszas betegség után meghalt. Az elhunytban Steintz Kálmán pénzügyi. tisztviselő édesanyját gyászolja.

* **A törvényszéki elnök Margittán.** Bary József királyi törvényszéki elnök a királyi járásbírósg megvizsgálása végett Margittára utazott.

* **A villamos vezeték.** Bod Gergely munkás a vasutnál egy emelvényen dolgozott és véletlenül megfogta a villamos vezetékét. Sikerült hamar elkapnia a kezét az áram sem volt túl erős s így csak könnyebb sérüléseket szenvedett. A kórházban ápolják.

Leitmann Dezső bank és keresk. irodája
Nagypiac tér, Gitye házban
megnyílt.

Mindentemü bank és kereskedelmi ügyek keresztül-
vitele a legrövidebb idő alatt.

Pénz közvetítés olcsó kamattal mellett.

Külön osztály: élet-, baleset-, tűz- és minden más
egyéb biztosítások.

*** Tanfolyam a Katholikus Legényegyletben.** Folyó hó 14-én Herlitska Nándor okleveles tanítónak 8 hétig tartó tanfolyamot nyit, melyre beiratkozni már lehet az egyesület helyiségében.

*** Temetések.** Őszinte mely részvét mellett kísérték ki tegnap utolsó útjára Biszterszky Elemér törvényszéki bíró holttestét. Az uri-utcai gyásház bejárata, a lépcsőház és a halottas terem fekete draperiával volt bevonva; a díszes masszív érekeporsó kandelaberek, délszaki növények között volt felállítva. Mikor a koporsót az udvarra kihozták, már zsufolásig tömve volt az udvar és a ház előtt az utca résztvevő közönséggel; ott volt a kir. tábla, főügyesség, kir. törvényszék, kir. ügyészség, a járásbírószék tisztikara testületileg, báró Szentkereszthy Zsigmond táblai elnök és Sztaniszlavszky Adolf kir. főügyész vezetése alatt; ott volt az ügyvédi kar számos tagja, a megyei és városi tisztviselők közül sokan. A koporsó felett Csák Máté ref. lelkész tartott megható imát. Az impozáns gyászmenet az újvárosi sírkertbe, hol a sírnál Sulyok István ref. lelkész meleg hangú szép imát mondott. Koszorukat helyezték a koporsóra a császló család, a törvényszék bírói és jegyzői kara, Fabricius Dezső és neje, Lukács Ödön és neje, stb.

Heiser Gyula takarékpénztári tisztviselő temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe. A közbecsülésben álló derék férfiú temetésén megjelentek: Hlatky Endre főispán, dr. Bozóky Alajos udvari tanácsos, Lopusny Gyula tb. kanonok, dr. Hoványi Gyula jogtanár, Papp János a belényesi vasút igazgatója, Hofbauer Pál, Huzella Gyula, dr. Thury László, Frankó Endre, dr. Krüger Jenő, Tátray Sándor, Jablonszky Emil, dr. Frankó József, Sinka László, Pallay Lajos, Fényes Manó, Sünger Bertalan, Schenker Ferenc, Zboray Gyula, Sztankovits József, Radó Dezső, Kelen Béla, Justh Károly, Papp Imre, Cserey Dezső, a pénzügyi tisztviselők és nagyszámú előkelő közönség. A gyászszertartást dr. Lestyán Endre plébános végezte segédlettel. A koporsót szebbnél-szebb koszorúk borították, melyeknek legnagyobb részét a Farkas-féle virágcsarnok készítette. — Az impozáns gyászmenet az újvárosi temetőbe vonult, ahol az elhunytat örök nyugalomra helyezték. Loszorukat küldtek nővérén kívül Janouschek Károly és neje, Voszka Ferenc és családja, dr. Eriler és családja, Szták József és családja, dr. Krüger Jenő, Jánosházy Antal és neje, Sebestyén Lajos és családja, a Sztankovics-család, a Nagyvárad Takarékpénztár tisztviselői, a Nagyvárad Takarékpénztár igazgatósága, a Jánosházy-család, Kun Artur és neje, Vekerdi Károly és családja, a Szombati Asztaltársaság, dr. Frankó József. Mindkét díszes temetést Weiszlovits Adolf és fia temetkezési intézete rendezte.

*** A kolera.** Munkács város képviselő-testülete tegnap rendkívüli ülést tartott, melyen a kolera ellen való védekezésről tárgyalt. A várossal szomszédos Beregszentmiklóson ugyanis megállapították, hogy a kolera kiütött. A városi hatóság már intézkedett, hogy a fertőzött területről senki se mehessen be a városba.

x Tekintettel az előrehaladott időre mélyen leszállított árakban árusítjuk a nyári újdonságokat, UJHELYI RÓZA Rákóczi-uti üzletében. Finom gyászkalapok és fátályok is kaphatók. Telefon 130. szám.

*** Értékes ajándék a városi könyvtárnak.** Fleischaeker Gyula nyug. bankigazgató gyönyörű ajándékkal lepte meg a város nyilvános könyvtárát. Értékes könyvtárát, amely körülbelül 6—700 koronát ér, könyvszekrényvel együtt a városnak ajándékozta. A nagybecsű ajándékért Rimler Károly polgármester mondott köszönetet a derék ajándékozónak.

*** Vásári vonat.** A nagyvárad-i országos vásár alalmából szeptember 15-én Nagyváradról Szombatságra külön vásári vonatot állítanak be a következő menetrenddel:

Nagyváradról ind. délután 3 óra 18 p. Nagyvárad-Velencére é. 3 ó. 27 p., indul 3 ó. 30 p. Rontóra é. 3 ó. 43 p., indul 3 ó. 44 p. Félifürdőre é. 3 ó. 51 p., indul 3 ó. 52 p. Kardóra é. 4 ó. 07 p., indul 4 ó. 08 p. Nyárlóra é. 4 ó. 33 p., indul 4 ó. 34 p. Magyargyepesre é. 4 ó. 46 p., indul 4 ó. 47 p. Tasádfőre é. 5 ó. 03 p., indul 5 ó. 04 p. Drágésekére é. 5 ó. 16 p., indul 5 ó. 18 p. Magyarésékére é. 5 ó. 35 p., indul 5 ó. 36 p. Dusafalvára é. 5 ó. 49 p., indul 5 ó. 50 p. Szombatságventerrogozra érkezik 6 óra 12 percekre este.

*** Megalakult a Filharmóniai társaság.** Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy a városnak teljesen pangó zenei kulturája felélesztése céljából egyesület van alakulóban. Ez az igazán hűzágot pótló és nemeseleű egyesület végre valósággal megalkult s az alapszabályokat tegnap terjesztették be jóváhagyás végett. Az egyesület neve: *Nagyvárad-i Filharmóniai Társaság*; tagjai: alapítók, akik 100 korona alapítványt tesznek, tiszteletbeliek, akiket az egyesület megválaszt, rendesek, akiknek tagsági díját a közgyűlés évről-évre határozza meg, de 10 koronánál magasabb nem lehet, (egyelőre évi 6 koronában irányozták elő) működő tagok, akik tagdíjat nem fizetnek, de a tagsági jogokat élvezik s végül pártoló tagok évi 5 koronás hozzájárulással. Az egyesület ügyeit a tisztikar és igazgató választmány fogja intézni, de az alapszabályok jóváhagyásáig csak elnököt választottak Szmazenka Ernő és titkárát dr. Krüger Jenő személyében, akik addig az egyesület ügyeit intézik. A tagok számára az igazgató választmány különböző kedvezményeket és előnyöket állapíthat meg. A kulturális mozgalomban részt fog venni a város egész közönsége, az összes irányadó körök megígérték támogatásukat. Tagokul jelentkezni lehet Szmazenka Ernőnél, dr. Krüger Jenőnél, dr. Barta Andornál, Belezny Antalnál, dr. Fehér Adolfnál, Vomácska Józsefnél, Fricsaj Richárdnál, Vidor Manó üzletében és lapunk szerkesztőségében.

*** Elgázolta a vasút.** Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap Érkörtvélyes közszeg határában. Sich János 17 éves fia az ökröket legeltette a vasút mentén. Néhány ókor éppen akkor ment a sínre, mikor a nagykarolyi vonat jött arra felé. A pásztorgyerek leakarta hajtani az állatokat a pályáról. Közben azonban odaért a vonat, amely a fiút és a két ökröt elgázolta. Darabokban szedték ki a fiú véres testét a vonat kerekei alól.

x Modern lakások, üzlethelyiségek novemberre kiadók az új Kagler és Andrányházban. Telefon 20. Lift, Porszívógép, Autogéyser.

Fölhívjuk Nagyvárad és vidéke vásárló közönségének b. figyelmét,

Kertész S. Sándor

női-divat, vászon és menyaszsonyi kelengyék áruházának legolcsóbb és legmegbízhatóbb bevásárlási forrására

Kossuth-utca elején.

Helyi és vidéki telefon 10-30.

Őszi újdonságok már megérkeztek

M. kir. államvasutások és tisztviselőknöknek 10 százalék árengedmény.
Tanulók fizetéssel felvétetnek.

x M. kir. Nagyvárad-i honvédenekar hangversenye az Európában. Az «Európa» nagyszállóda gyönyörű kerthelyiségében ma a 4-ik honvédenekar hangversenyez fél 5-től fél 9 óráig — a hangverseny után Rác József teljes zenekara szórakoztatja a n. é. közönséget. — Kétféle magyar konyha, kőbányai sör és saját terméshű borok, szolid és lelkiismeretes kiszolgálás.

x Okleveles tanítónő — mérsékelt díj mellett — órákat ad iskolai tantárgyakból, valamint zongora és hegedűből, akár saját lakásán, vagy pedig házhoz járva. Kívánatra tanít rajzot és olajfestést is. *Lakatos-utca 11. sz. a.*

x A zenekedvelő közönség szíves figyelmét felhívjuk, Hamza Jenő primás újonnan szervezett 12 tagú bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél szebb tótákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességek ből összeállított nagy színházi vacsora K 120, kicsi 08 fillér.

*** Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyegeteket stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt *Hatvány és Szentmiklósy szűcsök*, Nagy Sándor-u 1.

*** Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a *Mille Juliette* fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egysestartót stb. *Allandó nagy raktár fűző-edőkben.* Telefonszám 827.

Nyári amerikai cipők a legszebbek

BEINNÁL Rákóczi-ut.

Telefon 10-74.

x **Farkas-féle parkett-pasta** tükör fényessé varázsolja parkettjeit! Kilója 2:40 kor. fél kilós próbadozoz 1:20 kor. Kapható: Farkas István Apolló Drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. B. Fröhlich hentes üzlet mellett.

* **Rimanóczy-étterem**, helybeli és vidéki intelligens családok találkozó helye. *Estélyek, társas vacsorák és összejövetelek* részére külön termek. *Kitűnő italok, izletes magyar konyha.* Abonensek elfogadtatnak. Szives pártfogást kér a bérlő.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal,

Telefon 525.

Telefon 525.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola szerekben csak **Klein Vilmos és Társa** cégnél találhatunk u. m. író és rajzszerek, iskolatáska 36 fillértől, könyvszíjak 30 fillértől, továbbá fiú és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüster és cloth könyvek, gyermek esernyők, fiú sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csödből vásárolt 1500 drb divatos parket blousche 250 filléért. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, galérok 20 fillértől, 30000 méter arafátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szereshetünk be, Rákóczi-ut 18.

x **Meghívó kóstolóra!** Chokoládéval töltött tápláló és hizláló mézes sütemény megízlelésére, ezen elsőrangú cikkek jóságáról meggyőződés miatt Nagyvárad és vidéke közönségét tisztelettel meghívják **Benedek Testvérek** a kávé és fűszer szagmentes Czukorka Bonbonnier tulajdonosai a Bömer-téri korzón.

* **Ingatlan eladás.** Nagytelek-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeli fiókja automobilonban, pneumatikokban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben **Szilágyi Dezső-utca 6. szám** alatti (telefon 13-21.) telepén nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages **Körház-utca 6. szám** alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyúttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Anyám, Édes Anyam!** Ide figyeljen azt mondta a tanító néni, hogy a legtöbb fiú és leány az iskolatászkát, tolltartót és könyvszíjat a **Párizsi Bazárban** vásárolja, a Sas palotában a Szent László téren. Menjünk mi is oda, legalább gyönyörködöm a sok szép játék és ajándéktárgyakban.

x **Tekintettel a rossz pénzvisszonyokra** leszállítottam az árakat. 3 pár női harisnya 1 kor. 3 pár feyházban kötött férfi harisnya 78 fill. 1 pár patent gyermek harisnya 26 fill. 6 darab fin. vászon kendő 80 fill. 1 m. sweitz himzés 24 fillértől. 1 m. csipke 2 fillértől. 1 pár nyári keztyű 80 fillértől kapható **Ungerleider Salamon-nál** Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Magyarország első női tambura zenekara a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Korona kávéházban átalakított helyiségében hangversenyez az országos híró **MATYOK Péter** tambura (Paganini) vezetésével egy elsőrangú erőkből összeállított női tambura és énekkar u. m.: Kóvári Rózsika Steuvur, Rác Margit, Juhász Ilonka, Eördögh Aranka, Siniciu Juliska, a gazdagon összeállított műsorból különösen kiemelendő a Gyöngyi duett remek énekszámakkal. Kezdeté este 8 órakor. Szabad bemenet. Szives pártfogást kér Matyok Péter.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **Erdekében áll, hogy megrendeléseivel** felkeresse **Biró László és Tsa** urit, női- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka **Sal Ferenc-utca 17.** Telefon 832 sz.

x **Iskola idényre** torna cipők 2 koronától kezdve. Gyermek cipők 20-25 szinig 2 korona, 26-28 szinig 4 korona, 29-34 szinig 5 korona. Fiú boksz cipő 35-39 szinig 7 korona, női chevrou vagy boksz cipő 7 korona, férfi chevrou vagy boksz cipő 8 korona. Finom női parti félcipők 5 korona, divatos férfi kalapok 3 koronától kezdve **Feketénél**, Szent-János-utca, Kispipa mellett.

x **Össi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó áron szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagó-kapu mellett

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a most megnyitott **Rác és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Fenyves kitűtetés.** Egy nagyváradai cukorka és csokoládé nagykereskedő fényes kitűtetés ért. Kitűtetésnek nevezhető ugyanis az, amidőn a sok pályázó közül Vilmos német császár kedvelt cukorkáinak elárusításával Theodor Hildebrand berlini gyáros, udvari szálító, az itteni Aszódi Mihályt, az erre hivatott elismert cukorka szakembert bizta meg az egyede árusítással. Így a közeli napokban már a nagyváradai elite közönség élvezettel fogja fogyasztani a világ legelső berlini cukorka különlegességeit és így bizonynyal a cukorka szakértők megfogják tudni bírálni, hogy cukorkát és csokoládé bonbonokat mindig az Aszódi üzletében lehet beszerezni. Miután 3 üzlettel rendelkezik, fogyasztása igen nagy, azért cukorkái mindig frissek és élvezhetőek. Fő üzlet **Kossuth-utca, fiókok Rákóczi-ut és Kert-utca.** A Rákóczi-utcai üzlet, mivel csak cukorkákat árusít, vasárnap egész nap nyitva van.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-esiszólást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-áron, levelekre válasz.

* **A kosztartó közönség szives figyelmét** felhívjuk **ÜVEGES JÁNOS** kerékgyártó munkáira Báhory-u. 9 sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelenek.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecsel vasozlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkertések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

* **Kálvária-utca 20** számú új háznál egy földszinti utcai modern 4 szobás lakás november elsőre jutányos áron kiadó.

x **Kis pipa vendéglő** Szt. János-utca 5. sz. Helybeliek és vidékiek találkozó helye. *Társas vacsorák és összejövetelek részére külön helyiségek.* *Kitűnő italok, jó magyar konyha.* Abonensek elfogadtatnak. Szives pártfogást kér **Szujker Tamás** vendéglős.

x **Vörösbör!** Nyáron a legkellemesebb ital! Literje 96 fillér. — Csodaszép mézédés **csemegezőllő**; kitűnő peccsenye és **pezzgőborok**; **kőbányai** maláta és szalon **sörök**, **MERTZ NANDOR** csemegeüzletében, Körös-utca. Telefon: 448. sz.

* **Kossuth-utca 12. sz. ház emeletén** háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Legszebb és legolcsóbb
zománcablak

Diósy Sománál

Telefon 839.

Telefon 839.

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy

előfizetheti, ugyancsak az

„Élet”, „Nagyasszonyunk”

„Zászlónk” és „Kis Pajtás”-t

Hegedüs Hirlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

Mig a készlet tart! A volt Fráter és Kosminszky cégtől fennmaradt árakat megvettem és azt 26-ától kezdve elárusítom a volt helyiségben Rákóczi-ut.

ÁRJEGYVÉK KIVONAT:

Női harisnya kötött, ezeltől	— 70 fill.	most	— 28 fill.
Férfi zokni	1.10	—	28
Finom mintás	1.40	—	60
Selyem emnyők	7. — kor.	—	3.30
Len férfi zsebkendő	1.50 fill.	most	— 46 fill.

Ezenkívül himzések, csipkék, szalagok, zsebkendők és minden raktáron levő áruk igen olcsó árért.

Klein Sándor és Tsa

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpaddás nélkül, továbbá arany koronákat, csepfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

viszgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

OCCASSIO ELADÁS
a nyári idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében
Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

Jó házból való fiu tanulónak felvételi.

Utazó bőröndök,
utazási cikkeket
legjobban és leg-
olcsóbban

STERNBERGNÉL,
Szent László-tér 2. sz.

MULATSÁG

Háziestély a Katholikus Legényegyletben. Ma, vasárnap este háziestélyt rendez a Katholikus legényegyleti ifjuság, melyre tisztelettel meghívja az egyesület pártoló vendégeit. Kezdeté este 8 órakor.

SPORT

A NSE mérkőzései.

Két erős napja lesz most a Nagyvárad Sport Egyesületnek, ennek az agilis, nagy-szerűen szervezett sport-társaságnak, amely a város közönségének sportkedvét még csak fokozni fogja. Vasárnap és hétfőn a Rhédey-kerthi sporttelepen szinte összetorlódnak az érdekesebbnél-érdekesebb mérkőzések. A versenyek sorozata már vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdődik. Ekkor mérkőzik először a NSE ifjusági csapata az újonnan alakult Nagyvárad Ifjusági Football Club csapatával. Délután 1 órakor a NSE és a Török-és csapata között bajnoki mérkőzés lesz. Délután nagyszabású athlétikai versenyt rendez a NSE.

A versenyen részt vesznek a főváros legkiválóbb athlétái. Különös érdekességet ad az athlétikai versenynek az a körülmény, hogy ezuttal védi legutóljára Nagyvárad város vándordíját a MAC a BEAC pedig minden erejét megfeszítve fog küzdeni, hogy a győzelmet kiragadja a MAC kezéből és magának szerezze meg az értékes vándordíjat.

Másnap, hétfőn izgalmas football mérkőzésekben lesz része a közönségnek. Néhány heti pihenő után ismét megnyílik a küzdő-téren a közönség régi kedvence csapata, a NAC, amely a BVC csapatával mérkőzik.

Ezt a csapatot annak idején a NSE csapata 8 : 0 arányban győzte le s így érdekes összehasonlításra lesz alkalom. Ezután a NSE újonnan szervezett nagyszerű csapata tartja barátságos mérkőzését a kolozsvári KAS csapatával, amely oly erős összetételű csapat, hogy a NSE-nek minden erejét össze kell szednie s teljes formájában kell játszania, hogy a siker reményében felvehesse a küzdelmet. A bírói tisztet Schlé-singer (NSE) fogja betölteni. aki mindenkor pártalanul bíraskodott.

IRODALOM

Az Élet c. szépirodalmi képes hetilap szeptember 7. számában közli Török Gyula Zöldköves gyűrű c. regényének folytatását, továbbá elbeszéléseket hoz Domonkos Istvántól és Czenk-től, verseket Sik Sándortól, Lányi Saroltától, Magyar Bálinttól és Mentés Mihálytól. Takáts Sándor történelmi cikket írt Komárom városáról 1683-ban, Tömörkény István a tanyai pihenésről, Kosztolányi Dezső pedig Madár a ház fölött címen vasárnapi levelet. Ezenkívül a gazdag illusztrációk és aktuális rovatok elevenítik az Élet legújabb számát. Szerkeszti: Pethő Sándor, VII, Damjanich-utca 50. Előfizetés egész évre 20 korona.

TANÜGY

Beiratkozás a kereskedő inasiskolába szeptember 9-től 16-ig fognak megtörténni, mindig délután 3 órától 5-ig. Első beiratáskor a tanoneszerződést is be kell mutatni. A beiratáskor fizetendő 20 korona tandíj fejében, az előkészítő és első oltályba járó tanulók után tankönyv használatáért és tanszerekért 2-2 korona, a második és harmadik osztályba járók után 3-3 korona, 30 fillér az ellenőrző könyvecskéért, 60 fillér könyvtárdíj fejében. A tanév megnyitása szeptember hó 17-én, délután 2 órakor lesz. Aki tehát tanoncát a jelzett határidőig beiratni elmulasztja, az elsőfoku iparhatóságnál be fog jelenteni a további szigorú eljárás végett.

Beiratás az ipariskolában. Az ipariskolai beiratások folyó hó 1-eje óta folynak. Újlag felkérem a t. tanonctartó mester urakat, hogy a még be nem írott tanulókat a beiratásra kitűzött időben (szeptember 10-ig) okvetlenül beirassák, mert a be nem írottak folyó hó 11-én a kapitányi hivatalhoz fognak bejelentetni. Miután a tanidőre nézve a folyó évben új rend lépett életbe és szombat kivételével a hét minden napjára osztattak be osztályok, az igazgatóság pedig a mesterek kívánalmát tanoncaik beiratásánál készséggel figyelembe veszi, arra kérem a tanonctartó iparos urakat, miszerint a beiratáshoz lehetőleg jöjjenek fel tanoncaikkal, hogy a beosztás óhajuk szerint eszközöltessék, mert későbbi átírások iránti óhajuk figyelembe nem lesz vehető. Szüts Izsó, ipariskolai igazgató.

NYILTÉR

F O G

technikai intézetemet ismételtén a legkitünőbbben szereltem fel. Fog- és gyökézhúást érzéktelentéssel végzek.

özv. dr. Deákné H. Zs.

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

A Donát-féle

keresk. magántanfolyamon

augusztus hó 1-én új tanfolyamok

kezdődnek és pedig gyors- és gépirásra (előrehaladottabbaknak külön ismétlőórák) (szépirásra (magyar és német szépirás valamint rondírás) egyszerű, kettős és amerikai könyvviteire (gyakorlati alapon) közöns. és kereskedelmi számtan, magyar és német levelezés német nyelvre (társalgási gyakorlat).

Külön esti tanfolyamok

Mérsékelt tandíjjal! Teljes kiképzés 4 hó alatt.

Vidéki szülőknek

külön figyelmébe ajánljuk a tanfolyamot, ahol még egy néhány felső kereskedelmi- vagy polgári iskola látogató tanuló teljes elátást kaphat. A gyermekek tanulmányai szigoruan lesznek ellenőrizve; **zongora** tanítás a házba. Bejelentések elfogadtatnak naponta d. e. 9 órától 1 óráig és d. u. 4 órától kezdve a tanfolyam termeiben. A tanfolyam vezetője:

DONÁT KÁROLY

Szabadság-utca 3.

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Vámbáz-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és mű-butorokat, teljes lakásberendezést, valamint mindennemű asztalos munkákat. Állandó raktár bel- és külföldi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

Uj fűszer- és csemege üzlet.

Tisztelettel hozom az igen tisztelt vevő közönség szives tudomására, hogy Rákóczy-ut 11. szám alatt (az ujonnan épülő Apollóval szemben) a volt Molnár Ödön-féle helyiségben egy teljesen ujonnan, modernül berendezett

fűszer-, bor-, déligyümölcs és csemege üzletet

nyitottam, hol a leghigiénikusabb kezelés mellett a legfinomabb fűszer- és csemege árut bocsájtom a nagyközönség rendelkezésére. Egyben felhívom a közönség szives figyelmét csokoládé, cukorka és kávé különlegességeim megtekintésére.

Szives támogatást kér, tisztelettel!

Harmati Márton.

Telefon 13—26.

Telefon 13—26.

ZENE-ÉS MŰVÉSZET

Fischer Ervin áll. kép. okl. zene-tanár vezetése alatt álló Nagyváradi zeneiskolában a beiratkozások zongora, hegedű és gordonka tanszakra már megkezdődtek. Beiratkozni lehet szept. 4-ig naponta d. e. 9—1-ig az intézet helyiségében Nyomda-utca 4. (Szaniszló-utca sarok.)

TÁVIRÁTOK

Megtalálták a patriárka kalapját.

Bécs, szept. 6.

Gasteinből érkezett hírek szerint a Gasten mellett folyó Ache közelében megtalálták a Bogdanovics patriárka kalapját. Az Achen átvett palló leszakadt alatta és a patriárka belezuhant a folyóba. Holnaptól kezdve a folyóban fognak kutatni a patriárka holtteste után.

Családi dráma a Balaton mellett.

Balaton-Lele, szept. 6.

Özv. Baffsi Antalné 18 éves leánygyermekével együtt nyaralt. Ma egy 25 éves fiatalember, akinek személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani, a leányt agyonlőtte, majd öngyilkosságot követett el.

Ciprus a görögökké.

Atén, szept. 6.

Jól értesült körökben ellenőrizhetetlen hírek keringnek arról, hogy Anglia hajlandó Ciprust Görögországnak átengedni.

Betörés egy muzeumba.

Prága, szept. 6.

A múlt éjjel az itteni városi muzeumba betörték. A tolvajok arany, ezüst és érmeket loptak, összesen nyolcezer korona értékben.

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCKICS GYULA.

VIGADÓ

mozgószínház

NAGYVÁRAD,
Fekete Sas-passage.

Ma Vasárnap

a

BRAVUR

dráma 3 felvonásban.

....

Egy érdekes detektív
történet

1 felvonás.

....

Ki a legény?

vigj. 2 felv.

....

Bénike gondjai

bohózat.

....

A francia
legszebb vidéki városok

eredeti.

Tekintse meg az
Orsolya zárdával
szemben Rákó-
czy-ut Veiszlovich
házban levő

női
divatüzlet
kirakatait!

Tájékoztató!!!

Női divat costum kelme
1 K 50 fillértől 6 K-ig.
Blous selymek a legjobb
minőségben ezelőtt 6 ko-
rona, most 2 K. 80 fillér.

Messalinok minden
szinben 1·50

Taffet selymek minden
szinben 1·10

Francia delainok . . . 1·10

Mosó cosmanoz bar-
chetek —·60

1 vég vászon 6—

Férfi sokni minden
szinben —·28

Zsekkendők tuczatja 1·20

Kézi himzett ágy gar-
nitur23—

Női trikó nadrágok 1·70

Háló ingek 1·70

Nappali férfi ingek . 2·50

Női ingek, corsetták, női

nadrágok, cérna vásznak,

törülközők, fürdő köpenyek,

étkező abroszok, salvetták,

férfi háló- és nappali ingek

és sok egyéb cikkek

használó jutányos ár-

ban beszerezhetők.

A nagyváradi m. kir. állami Erdőhivataltól.

718.—1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

Biharvármegye közigazgatási erdészeti bizottságának 2470/1913. kb. sz. határozata értelmében az Cserdi járásban Barátka székhellyel rendszerített járási erdőéri állásra 400 korona kezdő fizetés, 300 korona pótlék, 160 korona lótartási átalány és 80 korona labberrel, vagyis 940 korona összilletményvel ezennel pályázatot hirdetnek.

Pályázhatnak mindazok, akik 24 ik életévüket betöltötték, de 35 évesnél lehetőleg még nem idősebbek, feddhetlen életűek, az 1879. évi XXXI t.-c. 37. §-ában követelt szakképzettséggel bírnak, teljesen egészségesek, s a hivatalos magyar nyelven kívül a román nyelvet is bírják.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy sajátkezűleg irt bélyeggel ellátott kérvényüket, melyhez keresztlevelük, erkölcsi bizonyítvány, erdőéri szakvizsga bizonyítvány, hatósági orvosi bizonyítvány és szolgálati bizonyítvány is csatolandó. — ezen hivatalhoz legkésőbb ez évi október hó közepéig nyújtsák be.

Az állás mielőbb elfoglalandó lesz.

Nagyvárad, 1913. évi szept. hó 4-én.

M. kir. állami Erdőhivatal.

Ha nincs megelégedve

szabójával, mert drága vagy rosszul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel DARABONT GY. és TÁRSA uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Kályhás üzletemet

Nagyváradon Szent János-utca 45. szám alatt

megnyitottam

s elvállalok e szakmába vágó minden munkát. Szíves megkeresést kerlek teljes tisztelettel

Szenásy Mihály,

kályhás.

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése
Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket. Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907

Sürgős figyelmeztetés!

Ha illatszer, pipereszappan, kozmetical, arc- és kézpolási, háztartási, hajpolási és általában mindenféle a kozmeticeba vágó cikkeket a legjobbtól a legjobbakat olesóbban a legolesóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent illatszer és háztartási értesítőnköt, melyet ingyen és bérmentve küld: «HEZ» illatszer és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben B.-pest, VIII., Losonczy-u. 18/hz.

Hirdetmény.

A Nagyvárad város kezelésében levő Bottó-féle alapítványi főző, illetve háztartási iskolában (Körös-utca 27. szám) az öt hónapos tanfolyam folyó évi szeptember 10-én nyílik meg, mely tanfolyamra úgy fizetéses, mint ingyenes növendékek felvételnek.

A növendékek gyakorlatot szereznek a főzés minden ágában a legegyszerűbb ételek készítésétől a legfinomabb ételműek, torták, krémek, halak stb. előállításáig, továbbá a gyümölcsöknek és zöldségeknek befőzése és tálra való eltevésében.

Felvilágosítást nyernek az érdeklődők a főzőiskola helyiségében özv. Christoné Düs Hona vezető tanítónőnél.

10.000 pár harisnya kerül eladásra! alábbi olesó árak mellett.

3 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár csikos zokni 1 kor., 3 pár női harisnya 1 kor., 3 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olesón. Férfi ingek jó minőségben 194 kor., női ingek 194 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikülők 30 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körös-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

KORZÓ-KAVÉHAZ.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget és a mélyen tisztelt ismerőseimet, hogy a Körös-utcán levő

Korzó-kávéház

vezetését átvettem és azt modernül átalakítottam.

Hetenkint kétszer kedden és csütörtökön a közkedvelt nyári kerthelyiségben

uzsonna-zene

elsőrendű zenekar közreműködése mellett. Családok és összejövetelek kedvelt találkozó helye.

Szolid polgári árak! Gyors és előzékeny kiszolgálás. Szíves pártfogást kér

KATZ ADOLF,

a Csarnok-kávéház volt fizető pincére.

KORZÓ-KAVÉHAZ.

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagvszalonta.

TYUKSZEM,

börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a «CANNABIN» használata után. Üvegje 1 korona, postadíjjal 140 kor. Három üveg bérmentve 3 K.

EXCELSIOR

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljzudást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 140 K, 3 doboz bérmentve 3 kor.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB
40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmanymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4 1/2 kiló ára, mely hónapokig elég 5 korona 80 fill. utánvétellel bérmentve. Kapható mindenütt. A hol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél:

Dr FLESCHE E. „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

Szőlőbirtokos urak figyelmébe!

Mielőtt

borsajtó

szükségeit beszerezni ne mulasszák el dusan felszerelt raktárunkat megtekinteni, a hol saját gyártmányu

vas álványos borsajtóink

többféle kivitelben előnyös árak mellett szerezhetők be.

Ruff Testvérek

lakatos és gazdasági gép műhelye.

Lukács György-u. 26.

93285—1913.

Hirdetmény.

Nagyvárad város 1-ső kerületében (olaszi városrész) a III. oszt. kereseti adóra vonatkozó 1913 évre, valamint a bányaadó és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójára vonatkozó 1913. évekre elkészített kiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstromok közzététele és az adókiivetés körüli eljárás tárgyában.

A III. oszt. ker. adó alá tartozó haszonhajtó foglalkozásokról az 1913 évre szerkesztett és az adókiivető bizottság elé terjesztendő adókiszámítási javaslatokat kitüntető lajstromok f. évi szeptember hó 5—12 napjain át 8 napra a városi adóhivatal, 19. sz. szobájában kitétetvén, azokat mindenki megtekintheti s az őt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megteheti; ezen észrevételek a fenti határidő alatt írásban a m. kir. pénzügyigazgatóságnál, utóbb az adókiivető bizottságnál — melynek tárgyalásairól az adózók külön hirdetmény útján tudósíttatnak — terjeszthetők elő.

Az adókiivető bizottság ülései nyilvánosak lévén, ott minden adózó megjelenhetik. (I. 1883. XLIV. t.-c. 24. §.)

Az adókiivető bizottság a kitűzött sorrend szerint minden egyes községre nézve megvizsgálja az adózók 1913 évre benyújtott bevallását és a kir. pénzügyigazgatóság által készített adókiszámítási javaslatokat s tekinte tel az illető adózó vagy mások, vagy pedig a kincstári képviselő által tett észrevételekre s egyéb rendelkezésre álló adatokra, megállapítja minden egyes adókötelesnek adóösszeget, azt még az ülés folyama alatt az illető adólajstromba bejegyezteti és ebbeli végzését kihirdeti.

Az adókiivető bizottság végzése kihirdetvén, az érdekelt adóköteles félnek jogában áll az ülés folyama alatt előszóval az iránt nyilatkozni, kívánja-e az ügyet és ha igen, mely indoknál fogva a felszólamlási bizottsághoz felelbezn.

Hason nyilatkozatra van jogosítva a jelenlevő adókötelessék bármelyike és pedig nemcsak a saját, hanem más adójára nézve is, ha a bizottság által hozott végzés eredményében aránytalanságot vél bizonyíthatni, akár saját magára, akár másra kivetett adótételre nézve.

A felelbezés indokainak írásban kifejtésére a tárgyalásnál jelenlevő felelbezőnek a kihirdetéstől számítandó 8 napi határidő adatik.

Az az adózó, aki az adókiivető bizottság ülésében akkor, midőn adóügye tárgyalatott jelen nem volt, a bizottság végzése elleni felelbezését az illető ülés folyama alatt megrovott adózók névjegyzékének a bizottság tárgyalásainak helyiségeül szolgáló ház kapujára való kifüggesztésétől számítva 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál adhatja be.

Oly esetben, midőn az adókiivető bizottság a m. kir. pénzügyigazgatóság által javaslatba hozott adótétel elemelését határozta, erről az illető adózót, ha a határozat kihirdetésénél jelen nem lenne, írásbeli végzéssel külön értesíti oly hozzáadással, hogy ha e végzést fellelbezn kívánja, az abbeli felszólamlás írásban a végzés kézbesiésétől számítandó 8 nap alatt az adóügyi eldönélőnél vagy helyettesénél vevény mellett benyújtható.

Ellenben azon adózók, kik abban a községben (városban), melynek adólajstromában adójuk kivettett nem laknak és az ülésben jelen voltak a hozott határozatról írásban értesítettnek s fellelbezéseiket a végzés vételétől számított 15 nap alatt nyújthatják be a pénzügyigazgatóságnál.

A felelbezés a kivetett adónak behajtását nem gátolja, amennyiben azonban a fellelbezés tárgyát képező adóösszege, a mult évre kivetettnél nagyobb, a felelbezés a két összeg közötti különbözetre nézve birtokon beül történhetik.

Az adóköteles fél a felszólamlási bizottságnak határozata ellen szóval vagy írásban panaszt emelhet.

A panasz a felszólamlási bizottság határozatának kézbesítésétől számított 15 nap alatt

a kir. pénzügyigazgatóságnál adandó be s felette a magyar kir. közigazgatási bíróság határoz.

A panasznak halasztó hatálya nincs. (1883. évi XLIV. t.-cz 34 §.)

Kelt Nagyvárad, 1913 év szeptember hó 4.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

Özv. Kádár János-né
elsőrangú fűszer- és csemege kereskedése.

Mindenféle gazdasági cikkek, kötőhárts, kékkek, auto- és gépolajok és **auto-benzin nagy raktára** !!

GUTORI FÖLDES KELEMEN

aradi gyógyszerész által készített

MARGIT-SZAPPAN

legjobb arckenőcs mely 2-3 nap alatt ifjítja és szépíti az arcot.

Margit-Créme egyedüli szer szeplő, májfoltok, pattanások, bőratka (Mitesser) ráncok, kiütések stb. ellen.

Margit-Créme páratlan szer bőrpattanások, wimmerlik, arc- és kézvröszödés, napbarnítás ellen.

Margit-Créme bámulatos hatása abban rejlik, hogy bőrre kenve, ez rögtön felveszi és ez okozza azon csodás átalakulást, hogy egy szeplővel, vagy májfoltokkal fedett arc 2-3 nap alatt fehérré lesz.

Margit-Créme teljesen ártalmatlan, nem zsíros, az arc nem lesz fényes, azért nappal is használható.

A Földes-féle Margit-Créme

ára: nagy tégely 2 korona, kis tégely 1 korona

Margit-puder fehér, rózsá vagy créme színben 1 kor. 20 fill.

Margit-szappan darabja 70 fillér.

Csakis akkor valódi, ha minden doboz

gutori FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész Arad, felirattal és címerrel van ellátva.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Főraktár: Nagyváradon: Lédig Árpád, Lessner Alfréd, Irgalmasrendi gyógytár, Farkas Zoltán, Rác és Vadász, Mihályi Lajos, Kovács Béla, Hegedüs Rezső, Raáber Árpád, Reisz István, Hankovits Ferencz, Csanda Endre, Dr. Medvigy Ferencz, Rutkai Aladár, Vinnay Gyula, Geber Antal.

A jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésti borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvétetnek.**

Ingyenes tombolaest

a

Püspök-fürdőben

folyó hó 7-én.

Minden fürdővendég

ingyen kap

egy tombola jegyet. Huszonöt rendkívüli, értékes nyereménytárgy kerül sorsolás alá.

A tombola multság esti 6 órakor veszi kezdetét s este 8 órától fél 10 óráig

belépődij nélküli

táncmultság

veszi kezdetét.

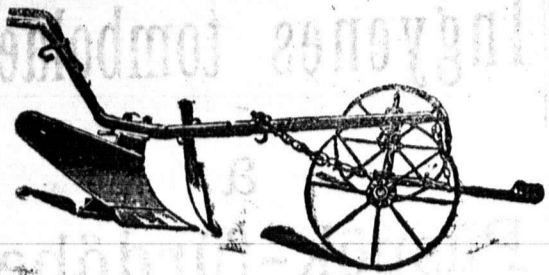
A fürdő igazgatósága felkéri a közönséget, hogy lehetőleg a délelőtti, vagy a kora délutáni vonatokkal jöjjen ki, mert a délutáni órákban

százötven vasuti hivatalnok érkezik a fővárosból külön vonattal.

S így a fürdő helyiséget hamar elfoglalják.

A legsolidabb kiszolgálás, pompás menü várja a közönséget, mely kétségtelenül sietni fog végigélni a páratlanul izgalmas és szép tombola estélyt.

Dancs István,
bérlo.

Ekek, vasboronák őszi szántásra

előnyös árban, készpénzfizetés mellett a GITYE-gyárban kaphatók.

Terménytisztító rostafaragási idényre gyári árban. Borprések, szőlő-szűréshez már most megrendelhetők jutányos árban présfelülnyomóval, ezek mind készpénzfizetés esetén előző árban. Minden darab szavatossággal.

Gitye Demeter Fia gépgyára Nváradon. Templom-tér

EZ

vásárol

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállítónál
férfi-, fiu- és leánykaruhatelep
 Nagyvárad, Bémer-tér 4.

FIÓKTELEPEK: Arad, Brassó, Debreczen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Miskolcz, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szeged, Temesvár, Zágráb, Belgrád, Sofia.
KÉRJEN ÁRJEJYZÉKET.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel

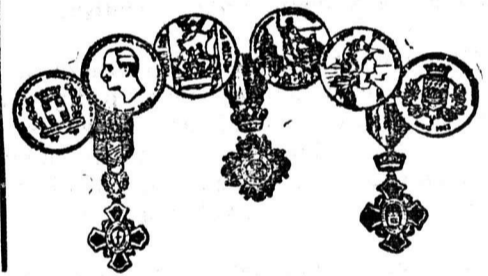
VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.

ALAPÍTOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

Boldog órái

csakis annak lehetnek, aki hozat magának egy működvelő hangszert **Wagner** Hangszerkirálytól, Budapest József-körút 15. sz (Telefon.) Varázsfuvola ajándékkal 4 korona. Csodaráztrombita, erős rézből 6 korona. Szájharmonika dobkisérettel 3 korona. Facimbalom, 15 hanggal 4 kor. Tündérhangok állványon 8 K. Varázshegedű, ujdonság 6 K. A milánói, párisi és londoni kiállításán kitüntetve az első díjjal. Javítási szakmühelyek. Fényképes árjegyzék ingyen.

Ovás! Figyelem a „Wagner” névre és a 15-ik házszámra.

Vevőink szóbeli értesítéséről, valamint hozzánk érkezett levelekből azt látjuk, hogy cégünk többszörösen a Haas Lipót (Haas Linoleum) el tévesztik össze. Hogy ennek ugy a két cég, valamint a vevőnkörünk érdekében elejét vegyük, kénytelenek vagyunk figyelmeztetni, hogy cégünk szóhangzása a következő:

„Haas FÜLÖP és Fiai“

mely a helybeli HAAS LIPÓT céggel nem azonos és azzal semminemű vonatkozásban nem áll. A mi cégünk tudvalevőleg gyári cég (gyárak Sopronban és Ebergassingban) és azon helyzetben van, hogy a legjutányosabb gyári árakkal szolgáljon.

Szőnyegek
 Ágyelők
 Futószőnyegek

Agyvetők
 Keleti szőnyegek
 Asztal- és ágyterítők

Függönyök
 Labtörők
 Flanellakarók

Teveszörtakarók
 Butorszövetek
 Kecskebőrök stb.

mindenkor a legnagyobb választékban és minden árban raktáron vannak, minélfogva szükséglet esetén a nagyérdemű közönség szives látogatását kérjük.

Tisztelettel

Haas Fülöp és Fiai

Nagyvárad, Rákóczi-ut, Rimanóczy-palota.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut. Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkal órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszeműeket, kina-ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50% engedmény.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos
Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takarékos tűzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Jenny Jenő

órák, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölközök.

Tanuló felvétetik.

Tátray Sándor

telefon 558. telefon. 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos és énekes könyv, díszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Deutsch Simon
bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olesó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.

Petry Árpád

órák- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerészeti munkák szakkerü javítása elfogadtatik.

Uj keztyüs és sérvkötő készítő!!
Keztyük mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készítettnek. B áli keztyük 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltetnek **Ruganyos sérvkötők 4 korona.**
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölnviz, kölnviz-pouder és kölnviz-szappan.

Kapható drogériákban gyógyszerházakban és illatszertárakban.

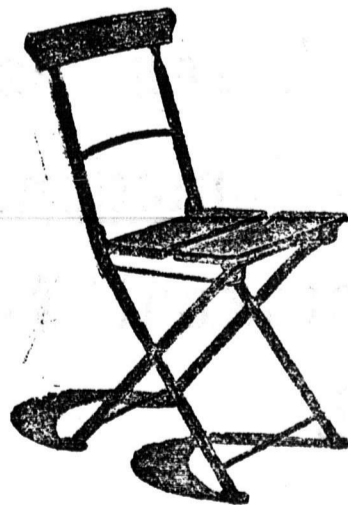
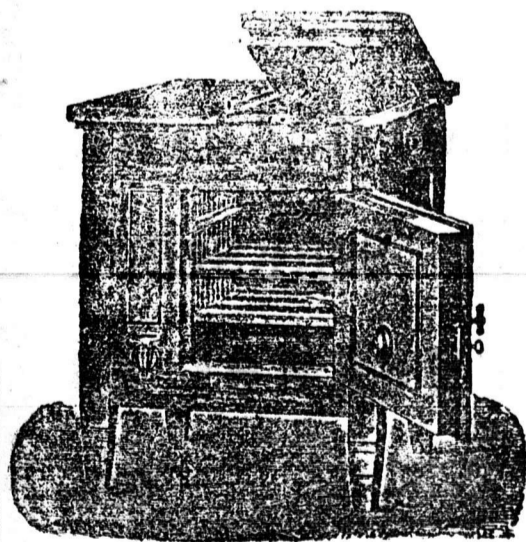
Ne tessék elfogadni

Kölnviz-szappant, kölnvizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz.** Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnvizet, kölnviz-pouder és **kölnviz-szappant**, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselése:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

Kapható Nagy-Váradon: Farkas István és Darvas István drogeriájában.

JÉGSZEKRENYEK | kertü vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, FAGYLALT-GÉPEK és FORMAK | asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczy-ut. Telefon 390 szám.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.